

FAMILIEKANALEN  
Kleivanevegen 5  
5357 FJELL

Rune Fardal

*Unntatt offentlighet:*

*Offentlighetsloven § 13 jf.*

*forvaltningsloven § 13 (1) nr. 1*

Deres referanse

Vår referanse  
22/05409-12

Dato

13.11.2024

## **Vedtak - Pålegg om skjerming i videoer og etablering av retningslinjer**

### **1. Innledning**

Vi viser til varsel om vedtak av 15. mai 2024.

Fristen for å kommentere varselet var satt til 6. juni 2024.

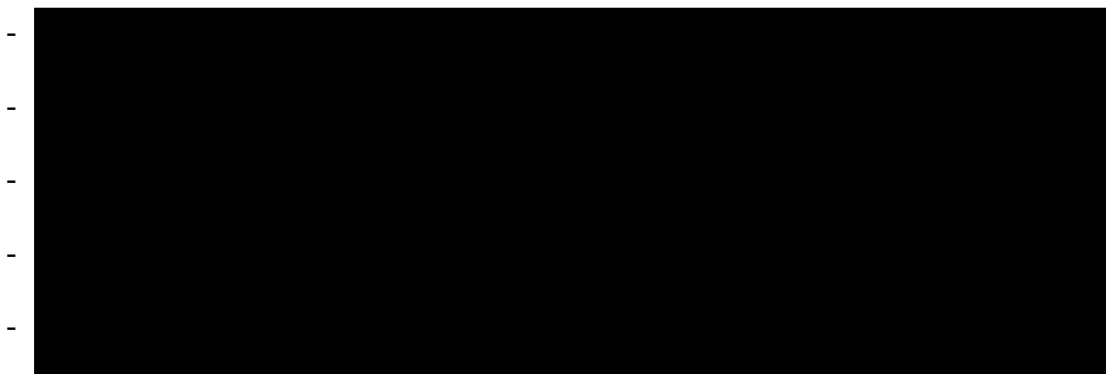
Vi kan ikke se å ha mottatt tilbakemelding fra dere, og fatter derfor vedtak i tråd med varselet.

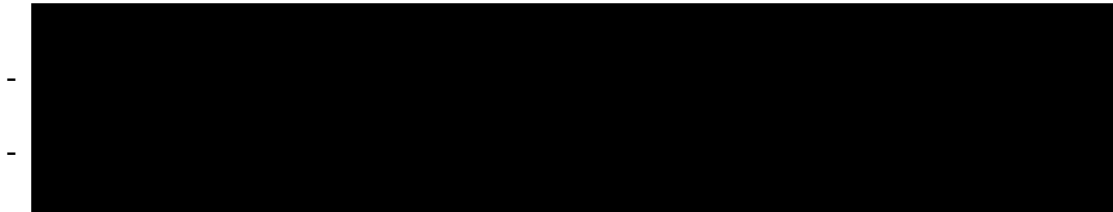
Vi understreker at vi ikke har gjort en uttømmende undersøkelse av samtlige videoer publisert på Fardals Youtubekonto eller Familiekanalens Facebookkonto.

Vi har heller ikke gjort fornyede undersøkelser etter at vi varslet pålegg 15. mai 2024.

### **2. Vedtak om pålegg**

1. Med hjemmel i personvernforordningen artikkel 58 nr. 2 bokstav d pålegges Familiekanalen, org.nr. 922 185 573, ved Rune Fardal å gjennomføre pseudonymiserende eller aidentifiserende tiltak for å fjerne materiale som kan avlede identifiserende opplysninger om barn fra følgende videoer:





2. Med hjemmel i personvernforordningen artikkel 58 nr. 2 bokstav d må Familiekanalen ved Rune Fardal etablere retningslinjer for behandling av personopplysninger i forbindelse med produksjon og publisering av videoer, jf. personvernforordningen artikkel 24.
3. Fristen for å gjennomføre påleggene er **seks uker** etter at vedtaket er kommet frem til mottaker. Innen utløpet av denne fristen må Familiekanalen ved Rune Fardal sende oss en skriftlig bekreftelse på at pålegget er gjennomført.

«Pseudonymisering» er definert i personvernforordningen artikkel 4 nr. 5.<sup>1</sup> Dere finner også definisjon av både «pseudonymisering» og «avidentifisering» i Datatilsynets veileder.<sup>2</sup>

Som minimum for å oppfylle pålegget i punkt 1, må barnas bilde og navn skjermes. Utover dette må dere vurdere nødvendigheten av øvrige opplysninger som kan lede til identifisering av barna.

### 3. Datatilsynets vurderinger

#### 3.1. Behandlingsansvarlig

Den «behandlingsansvarlige» er den som fastsetter formålet med og midlene for behandlingen, jf. artikkel 4 nr. 7.

Etter vår vurdering er Rune Fardal ansvarlig for publiseringen av videoer på hans private Youtubekonto, hvor enkeltpersoner direkte eller indirekte identifiseres.

Flere av disse videoene fremstår imidlertid som produsert av Familiekanalen, registrert i Brønnøysundregistrene som en forening/lag/innretning. Familiekanalen drives av Rune Fardal, som selv opptre i videoene.

Familiekanalen har også en Facebookkonto som publiserer tilsvarende videoer.

---

<sup>1</sup> «pseudonymisering» behandling av personopplysninger på en slik måte at personopplysningene ikke lenger kan knyttes til en bestemt registrert uten bruk av tilleggsopplysninger, forutsatt at nevnte tilleggsopplysninger lagres atskilt og omfattes av tekniske og organisatoriske tiltak som sikrer at personopplysningene ikke kan knyttes til en identifisert eller identifiserbar fysisk person.

<sup>2</sup> Se vår veileder om anonymisering, side 6, 7, 15 og 16, på <https://www.datatilsynet.no/globalassets/global/dokumenter-pdf/er-skjema-ol/regelverk/veiledere/anonymisering-veileder-041115.pdf>, eventuelt definisjon på hjemmesiden vår [www.datatilsynet.no/regelverk-og-verktoy/ordliste/](http://www.datatilsynet.no/regelverk-og-verktoy/ordliste/).

Vi legger til grunn at både Fardal og Familiekanalen har behandlingsansvar i forbindelse med produksjon og publisering av videoene. Varselet er derfor rettet mot Familiekanalen ved Rune Fardal.

### **3.2. Unntaket for ytrings- og informasjonsfriheten, jf. personopplysningsloven § 3**

Vi viser til vurderingene i varselet av unntaket for ytrings- og informasjonsfriheten i personopplysningsloven § 3. Vi opprettholder vurderingene, og gjengir derfor bare hovedtrekkene her.

Etter § 3 første ledd gjelder ikke personvernforordningen «Så langt det er nødvendig for utøvelsen av retten til ytrings- og informasjonsfrihet» dersom behandlingen av personopplysningene har «journalistiske formål».

Begrepet «journalistiske formål» skal forstås vidt.<sup>3</sup>

EU-domstolen har uttalt at begrepet journalistisk aktivitet skal omfatte

*aktivitet, der har til formål at udbrede opplysninger, synspunkter eller idéer til offentligheten, uanset hvilket middel der anvendes til videregivelsen.*<sup>4</sup>

Dere skriver at budskapet er å gi barna og familiene en mulighet til å utøve ytringsfriheten sin og belyse hva de utsettes for av ulike forvaltningsorgan. Vi forstår det også slik at formålet med videoene er å rette et kritisk søkelys mot barnevernet spesielt.

Vi legger derfor til grunn at formålene deres er «journalistiske».

Det må deretter foretas en nødvendighetsvurdering hvor hensynet til ytrings- og informasjonsfriheten balanseres opp mot hensynene til personvernet.

Et av momentene vi skal legge vekt på er samfunnets interesse i opplysningene, jf. § 3 bokstav a.

På overordnet plan anser vi at det er samfunnsinteresse i innhold som skal rette kritisk søkelys på barnevernets praksis og svakheter i øvrige forvaltningsorganer.

Det er imidlertid også relevant å se hen til samfunnets interesse i at personer identifiseres i en ytring og graden av identifikasjon.<sup>5</sup>

I denne saken er det relevant å vurdere om dataminimeringsprinsippet i personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav c kommer til anvendelse eller om hensynet til ytrings- og informasjonsfriheten går foran.

---

<sup>3</sup> Jf. fortalepunkt 153 og EU-domstolens sak C-345/17 Buivids, avs. 53, 55-57.

<sup>4</sup> Jf. C-345/17 Buivids, avs. 53.

<sup>5</sup> Prop. 158 L (2020–2021), merknad til § 3, side 45.

Det følger av dataminimeringsprinsippet at personopplysninger skal være adekvate, relevante og *begrenset til det som er nødvendig for formålene de behandles for*.

I de konkrete videoene listet opp i vedtakets punkt 1, blir barna navngitt og avbildet, enten ved stillbilde eller ved intervjuer foran kamera.

Vi kan ikke se samfunnsinteressen i å vite det enkelte barnets identitet.

Ifølge personvernforordningen har barn et særskilt behov for vern, ettersom de kan være mindre bevisste på aktuelle risikoer, konsekvenser og garantier samt på de rettighetene de har når det gjelder behandling av personopplysninger.<sup>6</sup>

Dette taler også for at dataminimeringsprinsippet kommer til anvendelse, jf. § 3 bokstav d.

At barn har særskilt behov for vern er også trukket frem i fortalepunktet som handler om retten til å bli glemt, dersom den registrerte har gitt sitt samtykke som barn og senere ønsker å fjerne personopplysningene fra internett.<sup>7</sup>

Dere skriver selv at formålet ikke er å eksponere barn, men å gi dem en «mulighet til å benytte sin ytringsfrihet» for å beskrive hva de utsettes for av ulike forvaltningsorgan.

Dere har imidlertid ikke redegjort for eller dokumentert at det har vært viktig for barna i denne forbindelse å stå frem med full identitet.

Videre avslører videoene som er omfattet av dette vedtaket sensitive opplysninger om barna og deres familier. Det kommer frem opplysninger om barnas konkrete barnevernssaker og hvordan barna opplever det.

I en av videoene fremkommer informasjon om barnefarens psykiske helse og alvorlige anklager uten at han var tilstede. Det fremkommer annen sensitiv informasjon om barnet som intervjues og barnets lillesøster.<sup>8</sup>

I tre av videoene kommer det frem at barna har hatt selvmordstanker.<sup>9</sup>

I en av videoene opplyses om mobbing av barnet.<sup>10</sup>

Det kan tenkes at barna ikke har forstått hva det innebærer at innholdet blir allment tilgjengelig for offentligheten, og det kan senere gi ubehag at hvem som helst kan se innholdet. Det kan også tenkes at barnet blir konfrontert med innholdet på en negativ måte av andre barn. Opplysninger om barnevernssaker anses å være av sensitiv karakter og barnet blottstiller seg ved å snakke om sakene og hvordan disse påvirker dem emosjonelt.

---

<sup>6</sup> Jf. personvernforordningens fortalepunkt 38.

<sup>7</sup> Jf. personvernforordningen fortalepunkt 65.

<sup>8</sup> Se første video listet opp i vedtaket.

<sup>9</sup> Se andre, tredje og fjerde video listet opp i vedtaket.

<sup>10</sup> Se tredje video listet opp i vedtaket.

Både barn og foresatt befinner seg i en sårbar situasjon i barnevernssaker, noe som også kan påvirke dømmekraften når de snakker om sakene åpent foran kamera. Risikoen for dette kan særlig gjøre seg gjeldende hvis de har en oppfatning om at videoen kan hjelpe dem i saken.

Opplysningenes tilgjengelighet kan således få negative konsekvenser for barna, jf. § 3 bokstav d.

Sett opp mot hva slags øvrige opplysninger som kommer frem, mener vi utgangspunktet må være at dere ikke publiserer identifiserende opplysninger om barna.

I vurderingen er det også relevant at det ellers finnes presseetiske regler som regulerer redaktørstyrte mediers behandling av personopplysninger og som tar sikte på å verne om barn og visse typer personopplysninger.

Eksempelvis følger det av Vær Varsom-plakaten:

*4.8. Når barn omtales, er det god presseskikk å ta hensyn til hvilke konsekvenser medieomtalen kan få for barnet. Dette gjelder også når foresatte har gitt sitt samtykke til eksponering. Barns identitet skal som hovedregel ikke røpes i familietvister, barnevernssaker eller rettsaker.*

*4.9. Vær varsom ved omtale av selvmord og selvmordsforsøk. Unngå omtale som ikke er nødvendig for å oppfylle allmenne informasjonsbehov. [...]*

Dere har imidlertid ikke selv atferdsnormer, etiske retningslinjer og selvdømmeordninger eller lignende som bidrar til å ivareta den registrertes personvern ved behandlingen, jf. § 3 bokstav b.

Det journalistiske formålet kan oppnås uten å identifisere barna i den utstrekning vi har sett i de nevnte videoene.

Vi mener derfor at anvendelse av dataminimeringsprinsippet i saken ikke får store negative konsekvenser for ytrings- og informasjonsfriheten, jf. § 3 bokstav c.

Konklusjonen er at ytrings- og informasjonsfriheten får tilstrekkelig plass selv om dataminimeringsprinsippet kommer til anvendelse.

### **3.3. Dataminimeringsprinsippet, jf. personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav c**

Barna i videoene identifiseres med navn, stillbilde eller intervju foran kamera, og kommunenavn.

Vi mener videoene går utover det som er nødvendig for å oppnå det journalistiske formålet.

Tatt i betraktning hva slags øvrige opplysninger som kommer frem, jf. redegjørelsen over, mener vi dataminimeringsprinsippet fører til at dere må iverksette skjermingstiltak i de konkrete videoene vi har pekt på i vedtakspunkt 1.

Som et minimum må barnas navn og bilde skjermes, eksempelvis ved sladd av bilde og fjerning av lyden hvor barnas navn blir nevnt. Skjerming av barnas stemmer, eksempelvis gjennom stemmeforvrenging eller gjenfortelling med annen stemme må også vurderes, sammen med øvrige opplysninger som kan lede til barnets identitet.

### **3.4. Ansvarlighet og etablering av retningslinjer, jf. personvernforordningen artikkel 24**

Etter personvernforordningen artikkel 24 skal den behandlingsansvarlige etter en risikovurdering gjennomføre egnede tiltak for å sikre og påvise at behandlingen skjer i tråd med regelverket.

Dersom det står i et rimelig forhold til behandlingsaktivitetene, skal tiltakene omfatte egnede retningslinjer for vern av personopplysninger, jf. artikkel 24 nr. 2.

Artikkel 24 gjelder selv om unntaket i personopplysingsloven § 3 kommer til anvendelse, jf. § 3 andre ledd.

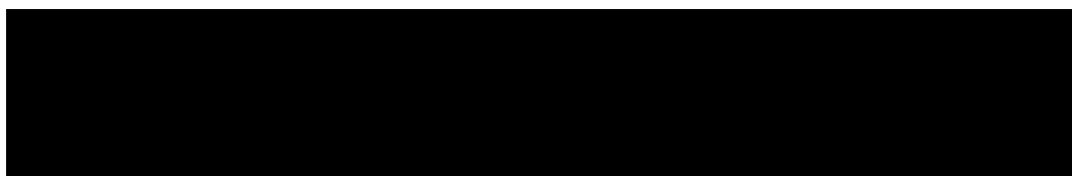
Vi forstår redegjørelsen deres slik at dere ikke har skriftlige retningslinjer for å ivareta personvernet til barna og andre som medvirker eller blir omtalt i videoene deres. Dere viser til rettighetene som følger av EMK og føringer fra EMD.

Dere viser også til at dere har slettet flere videoer under henvisning til kravet om oppdatering av tiltak i artikkel 24.

Vi viser til hvordan praksisen har vært i videoene som vi har listet opp i vedtaket. Vi mener derfor det er grunn til å pålegge dere om å etablere retningslinjer for å sikre at dere overholder regelverket, inkludert dataminimeringsprinsippet.

I tillegg til videoene vi har listet opp i vedtaket, ser vi at det er flere videoer hvor foresatte forteller svært sensitive opplysninger om barnet foran kamera, selv om vi ikke ser samme graden av identifisering av barnet. Vi legger ved følgende lenker som eksempler:

-  
-



For å sikre at både barn og foresatte er bevisste på rettighetene sine og hva de deler, må retningslinjene sørge for at de får tilstrekkelig informasjon for å forstå hva de går med på.

Selv om det føles riktig for dem å dele opplysningene åpent der og da, er det ikke sikkert at de føler det samme behovet over tid. Videoene i vedtaket er tre-seks år gamle.

Dere skriver at dere sletter videoer under kravet om oppdatering i artikkel 24.

Retningslinjer for jevnlige gjennomganger av publisert innhold og sletting ut fra blant annet hvor lenge videoen har vært tilgjengelig, hva slags video det er snakk om, og nye omstendigheter, kan redusere risikoen for at videoer med sensitivt innhold ligger ute lenger enn nødvendig.

Dersom videoen eksempelvis ble publisert med formålet om å gi barna en mulighet til å bruke yttingsfriheten sin, bør videoen slettes når formålet ikke lenger er til stede.

Oppsummert må retningslinjene sørge for at dere:

- Vurderer i hvilken grad det er nødvendig med identifiserende opplysninger i videoene og sørger for egnede tiltak for å begrense graden av identifisering, jf. artikkel 5 nr. 1 bokstav c.
- Gir tilstrekkelig informasjon til de registrerte før produksjon og publisering, og legger til rette for at de registrerte kan utøve rettighetene sine, jf. artikkel 12.
- Vurderer jevnlig behovet for fortsatt publisering av videoer som direkte eller indirekte identifiserer barn, jf. artikkel 17 nr. 1 bokstav a.

#### **4. Klageadgang**

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningslovens regler, jf. forvaltningsloven § 28. Fristen for å klage er **tre uker** etter dette brevet er mottatt. Personvernemnda er klageorgan, men eventuell klage skal sendes til Datatilsynet.

#### **5. Innsyn og offentlighet**

Dere har rett til innsyn i sakens dokumenter (jf. forvaltningsloven § 18).

Vi vil også informere dere om at alle dokumentene i utgangspunktet er offentlige (jf. offentlighetsloven § 3.) Dersom dere mener det er grunnlag for å unnta hele eller deler av dokumentet fra offentlig innsyn ber vi dere om å begrunne dette.

Med vennlig hilsen

Line Coll  
direktør

*Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer*